
Andorra

Introducció

D1

El Principat d'Andorra és un microestat europeu situat entre la frontera sud-oest de França i la frontera nord-oest d'Espanya. La capital d'Andorra és Andorra la Vella. La població el 2004 era de 76.875 habitants i la superfície del Principat cobria una àrea de 468 quilòmetres quadrats dividida en set parròquies. L'idioma oficial del Principat d'Andorra és el català, tot i que l'espanyol i el francès es parlen habitualment. També s'utilitza l'anglès en el comerç i els serveis financers. La moneda oficial és l'euro. No hi ha restriccions sobre les transaccions monetàries ni sobre el canvi de divises a Andorra amb un altre país. Andorra està considerada com un paradís fiscal atès que no hi ha impostos sobre la renda, ni sobre les plusvàlues, ni sobre la renda pagat per les societats ni sobre el patrimoni.

Relació amb la Unió Europea

D2

Andorra no té actualment cap intenció d'adherir-se a la Unió Europea. Això no obstant, Andorra ha negociat alguns acords amb la Unió Europea relacionats fonamentalment amb la importació i exportació de productes industrials. Altres àrees d'acord fan referència a la imposició sobre mercaderies que els turistes exporten des d'Andorra i, per tant, no suposen una gran preocupació des d'un punt de vista de planificació fiscal.

Immigració i residència

D3

Encara que els permisos de treball estàndards siguin sovint difícils d'obtenir, Andorra accepta la migració de nacionals estrangers amb recursos econòmics. La Llei sobre les residències passives preveu els requeriments necessaris actualment per obtenir una residència a Andorra. Dita llei preveu la necessitat de mantenir un dipòsit bancari mínim d'un import de € 24.000 amb l'Institut Nacional Andorrà de Finances, òrgan que equivaldria a un banc central andorrà. Els immigrants també han de prometre que es poden mantenir a si mateixos sense necessitat de treballar a Andorra i s'han de comprometre a residir a Andorra un mínim de 183 dies l'any. Igualment, els immigrants han d'aportar un certificat que mostri que no tenen antecedents penals. La residència a Andorra per un període de més de deu anys per als nacionals espanyols o francesos o de 20 anys per als d'altres nacionalitats comporta certs drets civils i privilegis addicionals que no s'atorguen immediatament quan es concedeix la residència d'un bell inici.

Treballar com a estranger a Andorra exigeix un permís de treball que està subjecte a un sistema de quota d'immigració.

Tant les persones a qui se'ls hagi concedit un permís de treball com els empleats locals estan obligats a inscriure's a la la Caixa Andorrana de

Seguretat Social (CASS), que deduirà un 18% dels guanys de l'empleat per diversos beneficis de servei social, com ara beneficis de pensió de jubilació i assegurança mèdica. Els treballadors estrangers s'hauran de sotmetre a una revisió mèdica prèvia a l'atorgament del permís de treball.

Els estrangers estan autoritzats a comprar un bé immoble a Andorra amb subjecció a algunes restriccions. Només poden comprar una propietat que no sobrepassi els 1.000 m² de superfície o un pis/apartament. Cal presentar una sol·licitud a l'agència governamental local on es declari que el sol·licitant no disposa d'un altre bé immoble abans de la compra. Normalment els advocats locals s'encarreguen d'aquests tràmits. La compra s'ha d'executar davant de notari després de pagar un impost d'un 2,5% al Govern i a les autoritats locals (Comú). No hi ha registre de la propietat local.

Societats

D4

Bases de la legislació

Andorra disposa de diverses lleis, reglaments i decrets que controlen l'activitat econòmica. La legislació principal que regula la legislació mercantil és el Reglament de Societats Mercantils, tal i com va aprovar el Consell General el 19 de maig de 1983.

Els principals requeriments legals previstos per aquesta Llei són els següents:

- a) Un mínim de dos terços del capital de la societat ha de pertànyer a persones físiques o jurídiques de nacionalitat andorrana, o estrangers que hagin residit almenys deu anys (nacionals espanyols o francesos) o 20 anys (tots els altres estrangers) a Andorra. Els estrangers poden detenir un terç del capital.
- b) La transferència d'accions o de participacions *inter vivos* a una persona física o jurídica estrangera només es pot efectuar amb l'aprovació del Registre de Societats andorrà tan bon punt li consti al Registre que la transferència es fa de conformitat amb les regulacions referents a la gestió d'inversions per part d'estrangers.
- c) El capital ha d'estar denominat en euros i ha d'estar íntegrament desemborsat fins a un nivell de € 30.050. Quan el capital social en el moment de la creació o el valor a la par del capital social augmentat sobrepassi els € 30.050, caldrà subscriure íntegrament el capital, tot i que es pot pagar en un import no inferior a € 30.050 o el 25% del total del capital social. La legislació andorrana no preveu un període de pagament per al 75% restant, però no autoritzarà augments de capital fins que s'hagi pagat íntegrament tot el capital social subscrit formalment.

Tipus de societats

Hi ha tres tipus de societats mercantils a Andorra:

- a) Societat anònima (SA);
- b) Societat de responsabilitat limitada (SL);
- c) Societat regular col·lectiva (SRC).

Societat anònima (SA)

S'ha de constituir amb un capital mínim de € 30.050. El capital es divideix en accions registrades, que han de ser numerades i s'han d'inscriure en el registre de la societat. Totes les transferències, esmenes o cancel·lacions dels drets o càrregues sobre les accions s'han de registrar mitjançant escriptura notarial.

Societat limitada (SL)

S'ha de constituir amb un capital no superior a € 30.050 i ha d'estar dividit en accions no negociables. El capital mínim és de € 30.050 i aquestes societats estan pensades per als negocis més petits. Hi ha un límit de deu accionistes que només poden detenir títols no negociables. Els accionistes tindran un dret de preempció sobre les participacions en cas d'un augment de capital o de transferència de participacions a tercers.

Societat regular col·lectiva (SRC)

Els seus membres són responsables solidàriament de les pèrdues de la societat i es reparteixen els seus beneficis a parts iguals. La gestió de la societat es delega a un o més dels membres que actuen com a representants de la societat. Només es poden transferir les participacions de la societat amb l'acord unànim de tots els membres.

Constitució

El procediment de constitució de la societat pren aproximadament dos mesos.

Estatuts

L'objecte de la societat mercantil ha d'estar definit en el Estatuts. No s'autoritza societats que tinguin un objecte genèric, indeterminat o múltiple.

Membres

Cal un mínim de dos accionistes per constituir una SL i de tres per a una SA. Els membres andorrans poden posseir almenys el 67% del capital social de la societat i el 33% restant del capital social pot ser propietat d'una persona física o jurídica estrangera. Els estrangers poden ser propietaris de fins a un 51% d'una entitat bancària andorrana.

El capital d'aquelles persones físiques estrangeres que demostrin una residència continuada a Andorra de deu anys (nacionals espanyols o francesos) o de 20 anys (els altres nacionals) es considerarà com a capital andorrà. Aquestes persones poden ser membres o directors i poden detenir poders d'administració o de representació de la societat amb el mateix estatus que els andorrans.

Seu social

Només una societat que tingui la seva seu social a Andorra i constituïda de conformitat amb el Reglament de Societats Mercantils es considerarà una societat andorrana.

Comptes i xifres

La informació comptable i els llibres de comptabilitat s'han de mantenir a la seu social de la societat. Això no obstant, excepte per a les societats financeres, no hi ha cap obligació d'auditar els comptes o de presentar-los a les autoritats locals.

Directius

Només els nacionals andorrans i els estrangers que tinguin una residència de deu anys (nacionals espanyols o francesos) o de 20 anys (altres nacionals) poden ocupar un càrrec en la direcció central d'una societat andorrana. Els directius estrangers poden participar, tanmateix, en les decisions de la societat i es poden delegar certes funcions administratives o tècniques a estrangers. L'abast perquè un directiu estranger d'una societat prengui decisions és, tanmateix, bastant restringit generalment.

Reunions

Cal organitzar una assemblea general ordinària dins el termini previst en els Estatuts i, com a molt, dins els primers sis mesos de cada exercici financer.

Distribució d'actius

El pagament de dividends als accionistes no atrau cap impost de retenció a la font ni cap altre tipus d'imposició a Andorra. Els nacionals estrangers, societats o *trustees* es poden veure gravats sobre la recepció de dividends en les seves jurisdiccions locals, atès que Andorra no disposa de tractats de doble imposició amb altres jurisdiccions.

Ultra vires (D4)

Totes les decisions de la societat que tinguin com a resultat una delegació o una revocació de poders s'hauran d'inscriure al Registre de Societats. Aquestes inscripcions en el Registre seran executables envers tercers.

Societats estrangeres

No s'autoritza a les societats estrangeres operar a Andorra.

Companyies d'assegurances

No hi ha cap indústria d'assegurances *offshore* ni captives a Andorra.

D5

Trusts

D6

No hi ha cap legislació codificada a Andorra que tracti de la legislació dels *trusts*. La base de la legislació sobre els *trusts* a Andorra prové dels antics principis catalans i dels precedents legals romans. La forma reconeguda del *trust* a Andorra és el fideïcomís, que segueix el format bàsic del *trust* anglosaxó i que té un constituent, un fiduciari i els beneficiaris. Els termes d'un *trust* s'han d'evidenciar en una escriptura o memoràndum de *trust* (Memòries de confiança). També hi ha la possibilitat de nomenar a un protector en un fideïcomís.

El constituent d'un fideïcomís pot ser un no resident i pot retirar rendes del corpus del *trust* mentre visqui. A més a més, el fiduciari també pot ser un beneficiari del *trust*.

Hi ha nombrosos avantatges d'establir un *trust* andorrà ja que cap ingrés que produeixi el *trust* es veurà subjecte a imposició a Andorra. El procés és confidencial, atès que no hi ha requeriments legals per registrar el *trust* ni cap requeriment de capital mínim pel que fa al corpus del *trust*.

El constituent del fideïcomís pot canviar-ne el contingut mentre visqui i també es podrà alterar a criteri del constituent si així es preveu en les Memòries de confiança.

Bancs

D7

Les pràctiques bancàries a Andorra són extremadament confidencials. L'incompliment de la confidencialitat per part d'un empleat o directiu de banca constitueix un delictes penal a Andorra. Tots els comptes són automàticament comptes multidivisa i també hi ha disponibles serveis de comptes "numerats". Existeixen cinc bancs a Andorra, algun dels quals té el suport de bancs espanyols ben coneguts.

Els bancs andorrans estan sotmesos a regulacions governamentals, d'aquí que hi hagi requeriments pel que fa a ràtios de liquiditat.

El Codi Penal andorrà conté provisions per combatre el blanqueig de diners i els bancs cooperen amb les autoritats policials locals, les quals estan familiaritzades amb els crims financers comesos en jurisdiccions deslocalitzades. Això no obstant, el Codi Penal andorrà no conté provisions específiques referents al "delictes fiscal".

Control de canvi de divises i impostos

D8

Impostos

No hi ha impostos directes a Andorra a part del 18% percebut sobre el salari i pagat a l'agència de serveis socials, la CASS, i el clima polític és tal que no és probable que s'introdueixin impostos directes en un futur immediat. De fet, les anteriors administracions governamentals van ser substituïdes per intentar introduir diversos tipus d'impostos directes. Això no obstant, Andorra compta amb un cert nombre d'impostos indirectes que s'aconsegueixen generalment a través de taxes sobre la importació i que aporten el 85% dels ingressos del pressupost nacional anual, malgrat l'estatus de "lliure d'impostos" d'Andorra. L'impost sobre mercaderies indirecte o IMI és un impost que es recapta sobre les mercaderies que entren a Andorra i varia des d'un 1% (tipus reduït) fins a un 12% (tipus especial) sobre el valor a l'engròs de les mercaderies importades a Andorra.

Tipus reduït: 1% sobre els productes de l'1 al 24 del sistema unificat (matèries agrícoles i matèries primeres).

Tipus normal: 4% aplicat a la majoria de productes.

Tipus incrementat: 7% sobre els productes electrònics.

Tipus especial: 12% sobre els productes de joieria i d'oci.

Un gran nombre de visitants (per sobre dels 12 milions l'any) es veuen atrets per l'estatus de lliure d'impostos d'Andorra.

En certes condicions, els impostos sobre les importacions poden ser parcialment reembossats quan els béns industrials es tornen a exportar des d'Andorra. La Duana andorrana també imposa una tarifa europea sobre els productes industrials importats a Andorra des de països que no són part de la UE.

A l'igual que d'altres jurisdiccions europees i no europees, Andorra va introduir l'1 de juliol de 2005 un impost d'un 15% sobre els interessos pagats a persones físiques residents a la UE; aquest impost s'incrementarà progressivament fins a un 35%.

S'ha introduït un nou impost sobre les vendes, l'ISI (impost sobre serveis indirecte), l'1 de gener de 2006; es tracta d'un impost indirecte d'un 4% sobre la majoria dels serveis i d'un 12% sobre els serveis financers.

Hi ha altres impostos molt menors. Aquests inclouen una taxa que cal pagar al Registre de Societats andorrà i al Registre de Comerç.

Els comuns locals també poden recaptar taxes de menor importància sobre els negocis i sobre les residències privades. L'autoritat administrativa local a cada parròquia pot recaptar taxes per emetre permisos i autoritzacions. Hi ha unes taxes mínimes sobre la propietat vinculades als serveis, com ara la recollida d'escombraries i el manteniment dels carrers.

També hi ha un cànon del 10% pel subministrament dels serveis d'electricitat i de telèfon.

Control de canvi de divises

No hi ha cap restricció de control sobre el canvi de divises ni cap impost de pagament sobre rebuts, transferències de fons o de capital. Les divises es poden convertir a qualsevol canvi de divisa.

II **D9**

II **D10**

Altres lleis importants **D11**

Llei de cooperació penal internacional i de lluita contra el blanqueig de diners (29 de desembre de 2000).

Nou Codi Penal (21 de febrer de 2005).

Altres temes **D11A**

Informes relatius a la cooperació fiscal global

Andorra no hauria d'aparèixer en l'informe de l'OCDE, *Cap a una cooperació fiscal global*, de juny del 2000, com a país que du a terme pràctiques fiscals "nocives" perquè el Principat d'Andorra no ofereix societats comercials internacionals, serveis financers *offshore* o serveis d'assegurances *offshore* i no disposa de cap règim fiscal privilegiat aplicable als no residents.

D'altra banda, el Grup d'Acció Financera reconeix que el Principat d'Andorra no es posarà en una situació compromesa pel blanqueig de diners.

Reconeixement

Aquest capítol ha estat redactat per Aedes i traduït per la Sra. Esther Blasi. Aedes vol agrair a l'editor Thomson la seva autorització per poder publicar aquest extracte del capítol dedicat a Andorra en la publicació "The Use of Offshore Jurisdictions" (Sweet & Maxwell).